

Det er ikke alle varer, som kan tages på kreditoplæg. Kreditoplægberettigede er kun sådanne varer, som enten er nævnt i den som bilag 2 til toldloven optagne kreditoplægfortegnelse, eller som toldstyrelsen i medfør af toldlovens § 92, stk. 2, har indrømmet kreditoplægret. Det er navnlig for manufakturvarer, herunder tæpper, samt spiritus, vin, kaffe, frugt og glasvarer, at der indrømmes kreditoplægret. Toldbeløbene af varer inden for de nævnte varegrupper, som i perioden fra 1. oktober 1966 til 30. september 1967 blev fortoldet fra kreditoplæg, udgjorde tilsammen 169,4 mill. kr., medens toldbeløbene af andre varer, der i samme periode blev fortoldet fra kreditoplæg, kun udgjorde 4,6 mill. kr. Afgrænsningen af varer, der er kreditoplægberettigede, og varer, som ikke er det, er i høj grad traditionelt bestemt — ikke mindst, fordi man i de senere år af kontrolmæssige og administrative grunde har søgt at begrænse kreditoplægernes udbredelse. Det kan næppe være tilfredsstillende for erhvervslivet som helhed, at den toldkredit, der i dag ydes gennem kreditoplægsinstituttet, kun tilfalder et begrænset antal importører, hvis ret hovedsagelig er historisk begrundet.

Varerne kan henligge på kreditoplæg, så længe de er gode og forsvarlige handelsvarer; dog kan værditoldbeskattede varer kun henligge i 1½ år tillagt tiden indtil nærmeste kvartalsafregning.

Pr. 1. oktober 1967 havde i alt 866 erhvervsvirksomheder kreditoplægret, heraf 513 virksomheder med fuldt personligt ansvar for indehaverne og 353 selskaber med begrænset ansvar, der i henhold til toldloven skal stille sikkerhed for toldskylden. Den samlede sikkerhedsstillelse udgjorde 61,7 mill. kr.

Af administrative grunde er det mere hensigtsmæssigt at vælge kvartalet end f. eks. måneden som afregningsperiode for tolden, idet man ved kvartalsvis afregning reducerer både erhvervslivets og toldvæsenets arbejde med opgørelse og afregning. Da tolden endvidere udgør et beskedent beløb i forhold til de importerende virksomheders omsætning, er det mindre betænkeligt, at virksomhederne får fri dispositionsret over toldbeløbene i en forholdsvis lang afregningsperiode.

En kreditordning baseret på en afregningsperiode på 1 kvartal og en betalingsfrist på 1 måned 20 dage vil give samtlige importører en gennemsnitlig kredittid på ca. 3 måneder.

Heroverfor står det kredittab, som ophævelsen af kreditoplægene vil påføre kreditoplægshaverne. I perioden fra 1. oktober 1966 til 30. september 1967 blev der fraført kreditoplægene varer, hvoraf told-

beløbene tilsammen udgjorde 181 mill. kr. Den gennemsnitlige lagertid for kreditoplægsvarer kan anslås til lidt over 4 måneder. Når man tillige tager i betragtning, at der hengår ca. 20 dage fra et kvartals udløb, til kvartalsafregning finder sted, kan man skønmæssigt ansætte den gennemsnitlige kredit for kreditoplægsvarer til ca. 5 måneder, og den kredit, som kreditoplægshaverne vil miste ved overgangen til den almindelige kreditordning, vil altså udgøre ca. 2 måneders kredit med en toldskyld, der på årsbasis udgør ca. 181 mill. kr., medens det øvrige erhvervsliv alene for så vidt angår tolden vil opnå ca. 3 måneders kredit med en toldskyld, der på årsbasis kan opgøres til ca. 500 mill. kr. Ved vurderingen af de økonomiske virkninger af indførelsen af en almindelig kreditordning for de nuværende kreditoplægshavere må det endvidere tages i betragtning, at de pågældende får frigjort en ikke ubetydelig sikkerhedsstillelse (61,7 mill. kr. pr. 1. oktober 1967). Hertil kommer så de administrative fordele for erhvervslivet, der navnlig under et godsregistreringssystem er knyttet til en ordning med periodisk indbetaling af tolden og forbrugsafgifterne af indførte varer.

Hvis man under et godsregistreringssystem fastholder det gældende princip, at varer ikke stilles til indførerens fri disposition, før tolden og eventuelle afgifter er betalt, vil dette i sammenligning med proceduren under en kreditordning medføre en langsommere frigørelse af godset samt pålægge erhvervslivet og toldvæsenet besvær med et meget stort antal daglige betalingssekspeditioner. Såfremt man ville adskille godsfrigørelsesfunktionen og betalingsfunktionen, men dog kræve tolden og eventuelle afgifter betalt for hver enkelt varesending, f. eks. nogle få dage efter toldvæsenets meddelelse om, at godset er frigjort, ville erhvervslivet og toldvæsenet på samme måde blive pålagt et betydeligt arbejde med et stort antal betalingssekspeditioner, og toldvæsenet skulle desuden føre en omfattende kontrol med, om told- og afgiftsbeløbene nu også var blevet indbetalt i hvert enkelt tilfælde. Ved en almindelig kreditordning frigøres betalingsfunktionen fra godsfrigørelsesfunktionen. Betalingssekspeditionerne reduceres for så vidt angår tolden til f. eks. 4 årlige indbetalinger pr. virksomhed, og toldvæsenets betalingskontrol forenkles.

Ophævelsen af kreditoplægene vil desuden i sig selv medføre administrative fordele for toldvæsenet, idet denne ordning kræver en efter nutidens forhold for omfattende administration (bevillingsudstedelse, afgørelser vedrørende hvilke varer der er kreditoplægberettiget m. v.) og kontrol (lagerbeholdninger og regnskabsmateriale m. v.).